

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Vervanging Steekterbrug in Alphen aan den Rijn

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

19 juli 2018 / projectnummer: 2925

1. Advies in het kort

Project Steekterbrug

De provincie Zuid-Holland wil de Steekterbrug in Alphen aan den Rijn vervangen. In 2022 is de brug namelijk aan het einde van zijn technische levensduur. Om de nieuwe brug te kunnen bouwen moet de gemeente Alphen aan den Rijn het bestemmingsplan aanpassen. Om de keuzes in de besluitvorming van een goede milieufweging te kunnen voorzien heeft de provincie een MER opgesteld.

Wat laat het MER zien?

Het MER beschrijft de milieueffecten van het voorkeursalternatief (VKA) Variant A+. Dit VKA is al in de fase voorafgaand aan het MER gekozen en wordt nu onderbouwd. Zowel de effecten tijdens de aanlegfase als in de gebruiksfase zijn onderzocht.

De effectscores voor de gebruiksfase scoren overwegend neutraal, voor landschap negatief en voor de verkeersaspecten licht positief. Maatregelen om de (licht)negatieve effecten van hinder tijdens de aanlegfase te voorkomen of te beperken zijn genoemd maar in deze fase nog niet verder uitgewerkt.

Wat adviseert de Commissie¹?

De informatie in het MER is gedegen uitgewerkt aan de hand van een overzichtelijke structuur. De samenvatting behandelt alle belangrijke onderdelen, zoals een beschrijving van de nieuwe brug en de effectbeoordeling. Deze beoordeling, aan de hand van de indeling people-planet-profit, geeft een compleet overzicht van de relevante milieuthema's.

De Commissie constateert echter ook dat relevante informatie nog ontbreekt. Het gaat daarbij om:

- de informatie waarmee de project-doelstelling 'ruimtelijke kwaliteit' kan worden getoetst;²
- de inpasbaarheid en effecten van maatregelen om geluidhinder tijdens de bouwwerkzaamheden te beperken.

De Commissie adviseert voorafgaand aan de besluitvorming over het bestemmingsplan het MER met deze informatie aan te vullen en deze te betrekken bij het besluit.

In het volgende hoofdstuk ligt de Commissie dit nader toe. De adviezen over de hiervoor genoemde punten zijn in een tekstkader geplaatst.

---

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [2925](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² In de samenvatting van het MER op p.3 staan de projectdoelstellingen opgesomd, één daarvan betreft 'de bestaande kwaliteit van de ruimte rond de Steekterbrug behouden en versterken'.

2. Toelichting op het advies

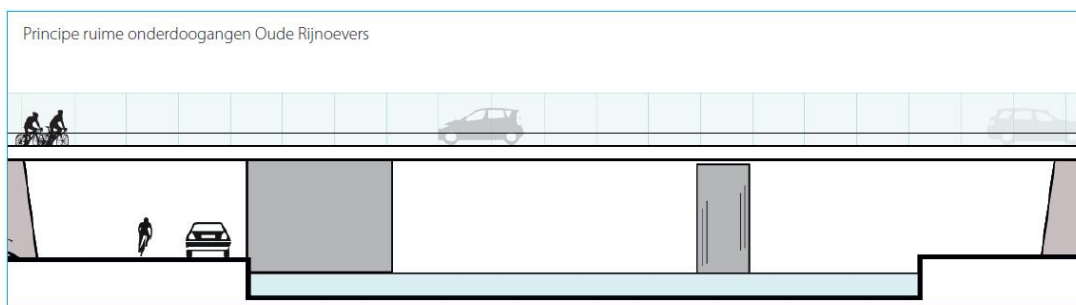
2.1 Ruimtelijke kwaliteit en ruimtebeslag

Behouden en versterken bestaande kwaliteiten

Op pagina 3 van de samenvatting van het MER staan de doelstellingen van het project opgesomd. Eén van de doelstellingen luidt: “de bestaande kwaliteit van de ruimte rond de Steekterbrug dient te worden behouden en zoveel als mogelijk te worden versterkt”. Het MER maakt niet expliciet duidelijk of het project aan deze doelstelling voldoet.

Op basis van de effectbeoordeling uit het MER kan worden afgeleid dat deze doelstelling niet wordt gehaald. De situatie na uitvoering van de brug verslechterd namelijk op een aantal relevante criteria. Het gaat dan om de criteria wonen, agrarisch, sociale veiligheid, visuele hinder en waardevolle landschappelijke en cultuurhistorische structuren. Het project scoort licht negatief (0/-) op deze criteria. En op het criterium waardevolle landschappelijke en cultuurhistorische elementen is het effect negatief (-). Op basis van beschikbare achtergrondinformatie³ over de genoemde thema's kan de Commissie de uitkomsten van de effectbeoordeling ook niet verklaren.

Het MER gaat niet in op de vraag hoe deze negatieve effecten kunnen worden voorkomen. En de vraag hoe een bijdrage kan worden geleverd aan het behalen van de doelstelling behoud en versterken bestaande kwaliteit wordt ook niet beantwoord.

Figuur: bestaande kwaliteiten verbeteren met ontwerpprincipes van ruime onderdoorgangen langs de oevers van de Oude Rijn (bron: Eindconcept Beeldkwaliteitsplan nieuwe Steekterbrug)

³ Zie Eindconcept Beeldkwaliteitsplan nieuwe Steekterbrug (Alphen aan de Rijn), Abe Veenstra landschapsarchitect, 9 mei 2017.

Beoordeling effecten op basis van beschikbare achtergrondinformatie

Het MER bevat een achtergrondrapport 'Beeldkwaliteitsplan Nieuwe Steekterbrug' van 9 mei 2017 dat ingaat op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het studiegebied en de brug. Op basis van de analyse van deze waarden worden in dit rapport aanbevelingen gedaan hoe het ontwerp van de brug in te passen in de omgeving. De Commissie kan niet achterhalen hoe deze informatie in het MER is gebruikt bij de uitwerking van het ontwerp en de beoordeling van de effecten op het thema landschap, cultuurhistorie en thema's zoals sociale veiligheid, visuele hinder en barrièrewerking.

Op basis van de goede en integrale analyses uit het beeldkwaliteitsplan liggen er volgens de Commissie kansen om de kwaliteit van de ruimte juist te versterken. De landschappelijke, stedenbouwkundige en architectonische principes uit het beeldkwaliteitsplan lijken goede handvatten te bieden voor inpassingsmaatregelen en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. De Commissie constateert dat er in het MER, geheel terecht overigens, wél aandacht is besteed aan zaken als bewoners die moeten verhuizen en bedrijven die moeten worden verplaatst. De aanleg van de nieuwe brug biedt echter ook kansen en daarvoor bevat het beeldkwaliteitsplan met de ontwerpprincipes prima aanknopingspunten.

De Commissie adviseert om in een aanvulling de scores op het thema landschap en cultuurhistorie te onderbouwen en daarbij de informatie uit het concept beeldkwaliteitsplan te betrekken. Vertaal de ontwikkelde principes naar de thema's ruimtegebruik, functionaliteit en sociale aspecten. De Commissie adviseert dit niet alleen beschrijvend te doen maar juist ook beeldend. Betrek daarbij het beeldmateriaal uit het concept-beeldkwaliteitsplan.

Toets op basis van deze informatie de project doelstelling van behoud en versterking van de kwaliteit van de ruimte.

2.2 Geluid- en verkeershinder tijdens de aanlegfase

Geluidhinder

Belangrijk aandachtspunt in het MER is de geluidshinder die optreedt tijdens de aanlegfase. Op een aantal locaties in het studiegebied worden de grenswaarden uit het Bouwbesluit overschreden. Hierdoor is de effectscore negatief. In het MER is aangegeven dat de uitwerking van maatregelen in 'uitvoeringsvoorwaarden' aan de aannemer zal worden meegegeven.

De Commissie constateert dat het MER niet nader ingaat op de haalbaarheid en effectiviteit van mitigerende maatregelen tijdens de aanlegfase. Een aantal gevoelige bestemmingen is op zeer korte afstand van de bouwwerkzaamheden gelegen.

In een gesprek met de Commissie heeft de provincie Zuid-Holland toegelicht dat de haalbaarheid en effecten van mitigerende maatregelen tijdens de aanbestedingsprocedure nader worden uitgewerkt door de aannemer.⁴ De provincie heeft hiervoor een procesaanpak uitgewerkt waarbij ook een klankbordgroep van bewoners zal worden betrokken. De situatie met mitigerende maatregelen zal in dat proces worden getoetst aan de eisen uit het Bouwbesluit.

---

⁴ Overleg op 17-7-2018 tussen Commissie m.e.r. en bevoegd gezag en initiatiefnemer.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER de aanpak van het aanbestedingsproces en de uitwerking van de geluidmaatregelen in dat kader te beschrijven. Geef aan hoe bewoners in dit proces worden betrokken en welke rol zij krijgen.

Verkeershinder en mobiliteitsmanagement

In het MER wordt aangegeven dat in de aanlegfase de brug met de aansluitende weggedeelten vooral in de ochtendspits, maar ook in de avondspits het verkeer niet voldoende kan verwerken. Door middel van mobiliteitsmanagement is het daarom wenselijk het verkeer tijdens de aanlegfase aanzienlijk te verminderen. De keuzes en uitvoering van deze verkeersmaatregelen wordt doorgeschoven naar de aanlegfase en bij de aannemer neergelegd.

De Commissie merkt op dat op basis van praktijkvoorbeelden bekend is dat weggebruikers met goede informatie en communicatie te beïnvloeden zijn om niet in de spitsen te reizen, door andere vervoerwijzen, routes etc. te kiezen. De wegbeheerders (provincie en gemeente) kunnen hier echter al wel aangeven aan welke maatregelen zij denken en onderbouwen of met die maatregelen de beoogde reductie van verkeer kan worden bereikt. Daarnaast moet worden aangegeven hoe dit zal worden geborgd in de besluitvorming en een plaats krijgt in de aanbesteding.

De Commissie constateert dat in het MER de licht negatieve effecten op de doorstroming tijdens de aanlegfase goed in beeld zijn gebracht. Zij beveelt aan om in de verdere uitwerking en voorbereiding van de plannen inzichtelijk te maken welke maatregelen mogelijk zijn om de verkeersdruk in de spitsen te verlagen. Geef aan welke partijen deze maatregelen kunnen uitvoeren en hoe deze kunnen worden geborgd in de besluitvorming en in de uitwerking van de aanbesteding.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Op onze website vindt u meer informatie over de [werkwijze](#) van de Commissie.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Jan van der Grift

Roel Meeuwsen (secretaris)

Ben Peters

Tom Smit (voorzitter)

Paul van Vugt

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Wijzigen van het bestemmingsplan

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Activiteit D1.2. is omschreven als "De wijziging of uitbreiding van een weg bestaande uit vier of meer rijstroken, of verlegging of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken niet zijnde een, autosnelweg of autoweg." Echter de lengte van de aan te leggen weg (5 kilometer of meer) wordt niet overschreden. Voor deze procedure gaat het daarom om een vormvrij m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit. De initiatiefnemer provincie Zuid-Holland heeft aangegeven voor dit project een MER op te stellen.

Bevoegd gezag

Gemeenteraad van Alphen aan den Rijn

Initiatiefnemer

Provincie Zuid-Holland

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [2925](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

